

8. hodina – Prostor kostela a liturgické barvy

Kostel je místem, kde se shromažďují křesťané, kteří se chtějí společně modlit, kteří chtějí slavit mši svatou. V kostele můžeme najít několik důležitých věcí a míst.

Nejdůležitějším místem je oltář, kde se slaví mše svatá. Je to stůl, kolem kterého se shromažďují věřící a ze kterého jsou syceni Kristovým tělem a krví.

Dalším důležitým místem je svatostánek, tedy místo, kde je uchovávána eucharistie. To, že je v kostele uchovávána eucharistie poznám podle toho, že v blízkosti svatostánku svítí „věčné světlo“. Pak před svatostánkem pokleknu.

Dalším důležitým místem je ambon, nebo kazatelna. Je to místo, odkud nám zaznívá Boží slovo.

Sedes není prostým sedadlem, ale je to místo, kde sedí kněz a odkud učí farnost.

Tyto věci se častokrát nachází v části, kterou nazýváme presbytář. Ostatní věřící sedí v lodi kostela.

Další důležitou věcí je křtitelnice. Je to místo, kde jsme byli pokřtěni, kde jsme se stali křesťany.

Zpovědnice je místem, kde přistupujeme ke svaté zpovědi.

V sakristii jsou uloženy věci ke mši svaté, roucha ke mši svaté. Zde se také kněz a ministranti připravují na mši svatou.

Již jsme se bavili o liturgickém roce. Trochu jsme se také dotkli liturgických barev, které tento liturgický rok provázejí. Dnes se ale na liturgické barvy podíváme trochu podrobněji.

Liturgické barvy se v kostele mohou měnit na palle (destička na kalichu), na burze (pouzdro na korporál a na eucharistii), ale především se mění na obleku kněze. Nejprve si tedy řekněme něco o liturgickém obleku kněze.

Černý oděv, který kněz obléká, se jmenuje klerika (je doplněna kolárkem a cingulem). Je to oblečení, podle kterého poznáme kněze.

Na kleriku si kněz při mši svaté bere albu, dlouhé bílé roucho, které má knězi připomínat, že má svůj život prožívat v čistotě, v celibátu.

Albu si kněz převazuje cingulem. Kněz si tak připomíná, že to není on, kdo rozhoduje o svém životě, ale že je to Bůh, kdo ho vede, kdo ho přivedl do této farnosti, do tohoto společenství věřících k tomuto oltáři

Na albu si kněz bere štolu, která je znakem kněžství.

Navrch si ještě bere ornát, ozdobné roucho. Štola a ornát mají konkrétní liturgickou barvu.

Tato roucha, která si kněz obléká, mají vyjádřit to, že před námi nestojí nějaký „Franta“, ale že před námi stojí sám Kristus. Kněz při mši svaté totiž jedná v osobě Ježíše Krista. Kněz a věřící si mají toto uvědomovat.

Jednotlivé liturgické barvy vystihují atmosféru a citovou náplň jednotlivých svátků a slavností.

Bílá je barvou světla. Ježíš se nazval světlem světa. Proto církev tuto barvu užívá o všech svátcích a slavnostech Páně, pokud nejsou připomínkou jeho umučení a smrti. Bílá je také barvou čistoty, nevinnosti a radosti, proto se užívá při všech slavnostních příležitostech. Tato barva se tedy užívá o vánocích a velikonocích. O velkých slavnostech může být nahrazena barvou zlatou.

Červená barva je barvou krve a lásky. Proto se užívá o svátcích připomínajících utrpení Páně a smrt mučedníků a mučednic. A je to rovněž barva ohně. Z toho důvodu se také užívá o svatodušních svátcích (Seslání Ducha svatého).

Zelená barva je symbolem stvoření a naděje. Tak jako pohled na zelené osení vzbuzuje naději na bohatou žeň, tak zelená barva v liturgii vzbuzuje naději na život věčný, na zmrtvýchvstání, které slavíme vlastně každou neděli během roku. Tato barva se užívá v liturgickém mezidobí, tehdy, když není nějaká památka, svátek, či slavnost.

Fialovou barvou církev vyjadřuje smutek mírně nadějí. Tato barva se také vykládá jako barva popela, tedy jako symbol kajícího a přípravy. Užívá se tedy v obdobích kajících, v adventním a postním období. Této barvy se rovněž používá při pohřbu, kdy může být nahrazena barvou černou.

Fialová barva je dvakrát do roka ještě nahrazena barvou **Růžovou**, která vyjadřuje větší radost v období kajícího. Je tomu tak o 3. neděli adventní a 4. neděli postní, tedy v půli těchto dob.

1. Jaká jsou důležitá místa v kostele? **Oltář, svatostánek, ambon (kazatelna), sedes, křtitelnice, zpovědnice...**
2. Co mohu najít v presbytáři? **Oltář, svatostánek, ambon, sedes.**
3. Co je to oltář? **Stůl, kolem kterého se křesťané shromažďují a jsou z něho syceni Kristovým tělem a jeho krví.**
4. Co je to svatostánek? **Místo, kde je častokrát uchovávána eucharistie.**
5. Jak poznám, že je ve svatostánku eucharistie? **Že svítí červené „věčné světlo“.**
6. Co je to ambon (kazatelna)? **Místo, odkud věřícím zaznívá Boží slovo.**
7. Jaké obleky užívá kněz ke mši svaté? **(Kleriku), albu, cingulum, štolu a ornát.**
8. Který z obleků je symbolem kněžství? **Štola.**
9. Proč se kněz obléká do liturgického oděvu? **Aby vyjádřil, že ve mši svaté nejedná on, ale že skrze něho jedná Kristus.**
10. Jaké známe liturgické barvy? **Bílá (zlatá), červená, zelená a fialová (černá, růžová).**

CO ČEKÁ ZEMŘELÉ?

V listopadových dnech se více než jindy modlíme za zemřelé, navštěvujeme hřbitovy a zapalujeme svíce. Proč? Modlitbou chceme zemřelým pomoci, aby se dostali do plného společenství s Bohem – do nebe.

Projdi bludištěm a zjistíš, čemu jako křesťané věříme.

